

1940 NOV. 10.

III.



MORITZ S.

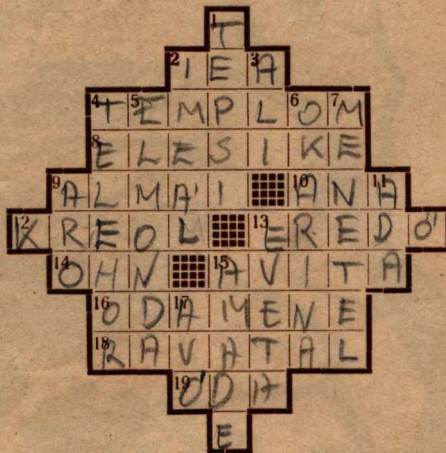
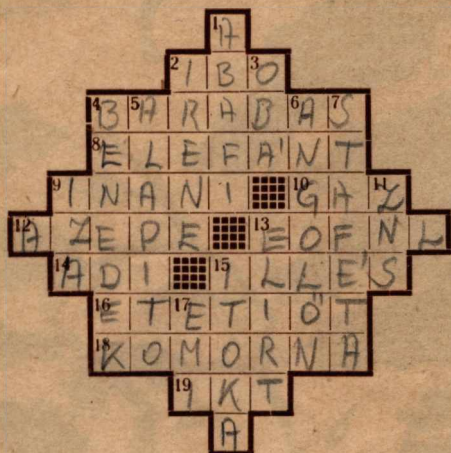
IFJU ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY.

Mindent egy csapásra!

Borbély Károly.

(10 pont.)



✚ Jósika Miklós regénye. 1. Sütőtál. 2. Két szó: mutatószó; hamis. 2. Idea magánhangzói. ✚ A s...i bölény. ✚ Idegen női név. ✚ Vissza: finn város (ékezet nélkül). 3. Török név. 4. Imaház. ✚ Férfinév. 4. Távolbalátókészülék. ✚ Férfinév (ék. h.). ✚ Romulus is az volt. 5. Elbeszélé. ✚ Nagybritanniába való maga? 6. Égetett agyagból készült fúvós hangszer. 7. Katonai csapat teszi. ✚ Sportág. ✚ Afrikai állat. 8. Vajjon elbotlik? ✚ A Tisza mellékveze. 9. Gyümölcs. 9. i + női becenév. 9. Vissza: időegység. ✚ Gyom. 10. Panasz

közepe. ✚. Zenés — mássalhangzói. 11. Bács-Bodrog vm.-i község. 12. Borszín. ✚ Belső szerv — névelővel. ✚ Rossz lejegyzett. 13. Származó. 13. Vissza: állat — névelővel. ✚ „Fenol” betűi keverve. ✚ Költő (y = i). 14. „Hon” betűi keverve. ✚ Proféta. 15. „A” szó-párbaj. ✚ A bor is ez. 15. Báró ... László. 16. Arra a helyre lép. ✚ Két szó: táplálja; számjegy. ✚ Női becenév (mássalhangzója ket-tőzve). 17. AVÓ. 18. Az utolsó ág. ✚ Nőcseléd. 19. Költői műfaj ✚ Iktatva — rövidítve.

*ahiben bírom attól Isten ábrázol,
ahiben nem bírom attól egymagam is megőrzöm magam*

SZÁMREJTVÉNY.

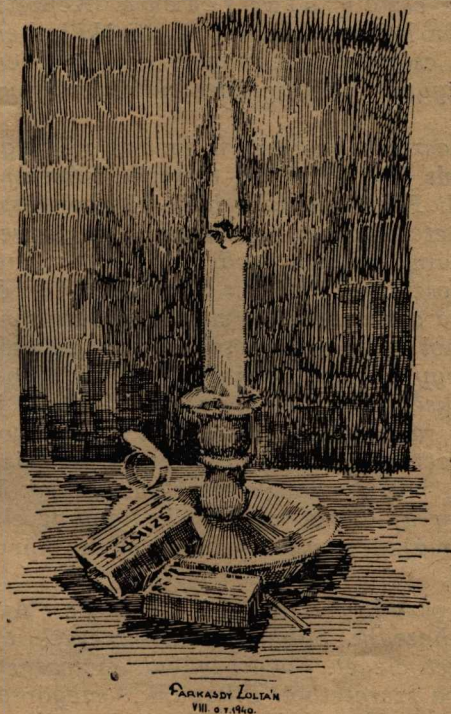
42, 3, 30, 20, 57, 2, 36, 47, 48, 37, 59, 34 = Rodostói bujdosó *Mikes Kelemen*
 51, 15, 6, 45, 33, 21, 5, 49, 23, 46 = Jugoszláviai beolvasztott királyság *Montenegro*
 4, 62, 54, 40, 8, 16, 39, 12 = Délamerikai köztársaság *Brazília*
 13, 24, 63, 27, 35, 61, 44 = Tíz és húsz között van *Tíz és húsz között van*
 65, 56, 14, 41, 18, 9 = Hitrege *Hitrege*
 70, 29, 11, 66, 10, 28 = A gazdagság bálványja *Mannion*
 38, 1, 55, 32, 43 = Buta *Buta*
 60, 50, 64, 25, 22 = Férfinév *Férfinév*
 53, 69, 7, 31 = Becézett férfinév *Becézett férfinév*
 26, 17, 19, 67 = Nőnév *Nőnév*
 58, 52, 68 = Termés *Termés*
 1-70 = Életbölcsélet, melyet egy régi velencei börtön falán találtak.

Elp.: 27, 22, 27,
49 46

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1940. NOVEMBER.

XIX. ÉVFOLYAM 3. SZÁM.



Mikor a villany elalszik

Elvész a fény,
A földi esték arany dicsősége.
Csak a menny éber ezüstszelei
Tekintenek a csendes szobamélybe —
És bennem villózik egy költemény.

Elvész a fény,
Mely minden fény-elődjét
Nagy-büszkén megvetette
És még az Isten házát is bevette.
Kezünk öreg szer után tapogat:
Egy árva gyertya hazajáró lángja,
Osi, magas ezüst-tartóban állva,
Kezdi riasztgatni az árnyakat.

Riasztgatja — és idézgeti őket.
Minden eszembe jut,
Mi akkor történt, az új fény előtt...
A gyertyalángon átmerengve látom
Gyermekkorom, a csendes hegytetőt,
Honnan már csak lefelé vitt az út —
És Tündérország kristálykapuját,

A ködbe süllyedt, rég bezárt kaput.
Nézd ezt a lángot, hogy ágaskodik,
És hogy roskad magába —
Most mint egy szív,
Oly elkülönült, számkivetett, árva.
A villanyfény ezredmagával ég —
A gyertya mindig, mindig csak magába.

De most, most nézd! Elkeskenyül a lángjal!
Most olyan, mint egy tör,
Brutus tőre, mely a sötétbe dől,
És Caesar szívét mégis eltalálja!
Mint élesre fent lelkiismeret —
Mely tompán hull majd ismét önmagába.

Elvész a fény,
A földi esték arany dicsősége.
Csak a menny sok-sok ezüstlámpása int
Vigasztalón s fenyegetőn a mélybe.

Reményik Sándor.

A padok

Amit most elmondok, ne adjátok tovább senkinek, mert gyónási titkot árulok el. Halljátok hát, mit vallottak nekem a padok, mikor az osztály lelkét kerestem náluk:

„Mi vagyunk az osztály alaprétege. Képzeld el egy osztályt padok nélkül! Ha a földön kellene kuporogni törökülésben, dolgozatot hasonfekve írni, könyveidet, csomagjaidat magad körül hevertetni. Ázsiai állapot lenne! Azzal, hogy vagyunk, kétezeréves kultúrát és nyugati civilizációt képviselünk.

Mi vagyunk az osztály fegyelmezett rétege. Az egyenes vonal, egymás mögé sorakozás lényegünkhöz tartozik. Képzeld el egy osztályt összevissza dobált padokkal! Képtelen anarchiát, idegbomlasztó zűrzavart, komoly építő munka teljes lehetetlenségét jelentené. A mi fegyelmezett egymásutáni-ságunk, egyenes vonalaink vágnak medret a munka lehetőségének.

Mi vagyunk az osztály kiváltság nélküli rétege. Egymás mögé sorakozunk ugyan, de a sorban első nem több az utolsónál, az utolsó nem kevesebb az elsőnél. Néhol egymás fölé sorakozunk lépcsőzetesen. De nem jut eszünkbe azt hinni, hogy a magasabban álló kiváltságosabb lény. Erre egyszerűen azért van szükség, hogy szolgálatunkat minél jobban tölthessük be. Valamikor szokás volt rangsorolni bennünket. Az első volt a díszpad, az utolsó a szégyenpad. Természetünkkel ellenkező barbár szokás volt. De az emberek világában, úgy látszik, mégis vannak lélektani alapjai. Mert ha év elején bevonul soraink közé egy új diáksereg, abból, hogy az első vagy hátsó padok felé húzódik-e valaki, majdnem mindig beigazolódó következtetéseket tudunk levonni belső értékéről.

Mi vagyunk az osztály hordozó rétege. Az osztály munkájának „egész súlya” ránk nehezedik. S bennünket kímélnék a legkevésbé. Kapunk rúgást, ütést, csapkodást eleget. Sokan belénk metszenek vagy szíjjat hasítanak hátunkból — csupa szeretetből. Elkopunk, megöregszünk, megráncosodunk, de soha senkire nem haragszunk. Kínzóink, néha, sok esztendő mulva visszajönnek s megsímogatnak bennünket, újra odaülnek ölünkbe. Ilyenkor mindketten boldogok vagyunk. A magunk módján nekünk is könnyes a szemünk és bevalljuk, hogy ha semmiért másért, ezért az egy percért is érdemes volt szolgálni és szenvedni”.

Hát így a padok. S azt hiszem, magatok is látjátok már, hogy az igazi diák nemcsak a padokban, hanem a padoktól is tanul. Sőt lassanként ő maga is pad-emberre válik: az ország fegyelmezett, kiváltságellenes, dolgozó és hordozó alaprétegévé.

F. Z.

Pályázat.

Az Ifjú Évek szerkesztősége a következő pályázatot hirdeti:

1. VERS. Jutalom: I. díj 10 pengő, II. díj 5 pengő, III. díj jutalomkönyv.

2. RAJZ. (Ceruza, tusrajz, linoleummetset.) Jutalom: I. díj 15 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj jutalomkönyv.

3. ELBESZÉLÉS. Különválasztva felső és az alsó osztályosok számára.

Felső osztályosoknak (V—VIII., tanító-

képzősök, más középfokú iskolások). I. díj 15 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj jutalomkönyv.

Alsó osztályosoknak (polgáristák, I—IV. gimn.). I. díj 10 pengő, II. díj 5 pengő III. díj jutalomkönyv.

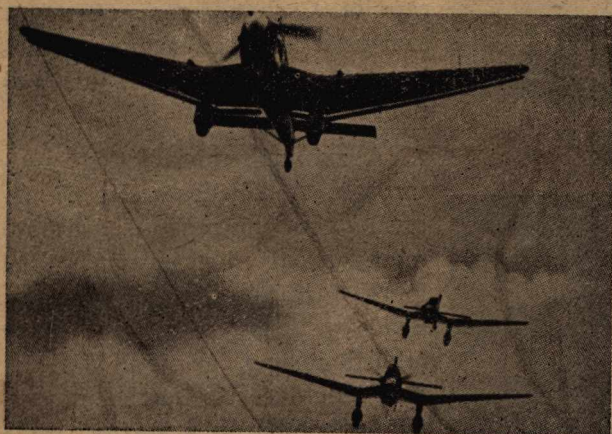
4. ÜTLEÍRÁS. (Erdélyről szóló mű előnyben részesül.) I. díj 10 pengő, II. díj 5 pengő, III. díj jutalomkönyv.

Beküldési határidő: 1940. nov. 15-e.

A BUKÓREPÜLŐKRŐL

Bombázó repülőgépeket már az 1914—1918. évi háborúban is használtak, azonban döntő szerepet akkor még nem játszottak. A jelenlegi háborúban nemcsak a bombázó gépek nagy száma lényeges, hanem az is, hogy kialakult a bombázás egy új fajtája.

A közönséges bombázó repülőgép vízszintes repülés közben ejti le a bombát, amely parabolapályán esik le. A



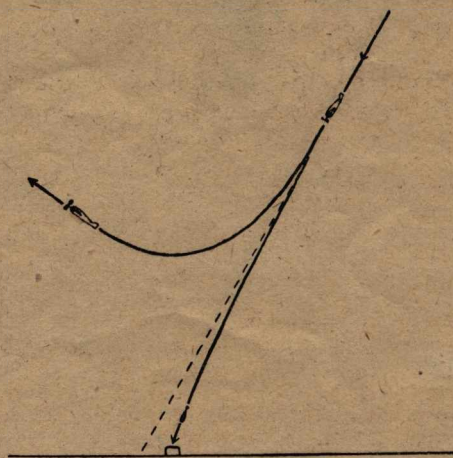
Zuhanóbombázók.

bomba mozgása tulajdonképpen a vízszintes hajítás példája. Elméletileg a bomba becsapásának pillanatában a repülőgépnek éppen a becsapási hely felett kellene lennie, de a légellenállás miatt kissé már tovább jutott. A bomba elengedésének időpontját erre alkalmas műszerrel kell megállapítani, mert ez sokkal előbb következik be, mielőtt még a cél felett lenne a repülőgép.

A német bukórepülő (stuka) eljárása egészen más. Nagy magasságban, sokszor felhőréteg felett észrevétlenül közeledik célpontja felé. Alkalmas pillanatban, esetleg amikor a felhőréteg szétnyílik, meredeken zuhanni kezd

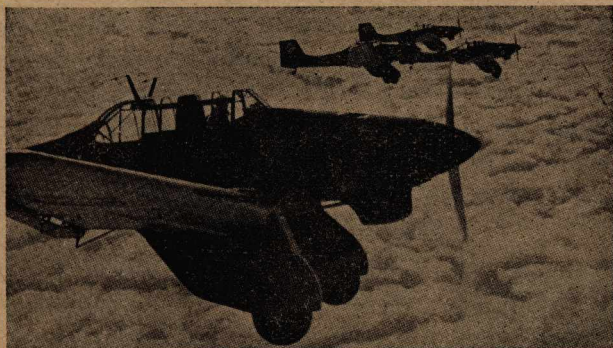
célja felé. A zuhanás gyors megkezdése érdekében az esést sokszor oldalra billenéssel, a szárnyon való lecsúszással kezdik. A nagy magasságból, 1000—2000 méterről való zuhanás folytán a gép igen nagy sebességre tesz szert. Számítás szerint 1000 méteres szabad-esés kb. 500 km/óra, 2000 méteres esés 720 km/óra sebességet hoz létre. Igaz, hogy a légellenállás valamelyest fékez,

viszont a légsavár most is húzza a gépet. A legújabb típusú gépeken fékező felületek is vannak a túl gyors esés lassítására. Amikor kb. 600 méter magasan van a talaj felett, sebessége legalább is 600 km/óra, tehát másodpercenként 176 méter. Ekkor ejti el a bombát. Ez szigorúan véve most is parabola ívén esik, lefelé való ferde hajításban, de a nagy sebesség következtében az ív majdnem teljesen egyenes. A célzás az egész repülőgéppel történik. A repülő esés közben mindig a cél felé tart, vigyáz arra, hogy a cél állandóan az előtte levő cél-



A gép és a bomba útja.

karikában legyen. Izgalmas látvány, amint a földi tárgyak zuhanás közben rohamosan nagyobbodnak és nagyobbodnak. Az említett kb. 600 méteres magasságban a repülő elszabadítja a



Ju 87. zuhanóbombázó.



Hull a bomba.

bombát, a gép a súlycsökkenés miatt egy kis lökést kap és rögtön utána felrántja a gépet, igyekszik azt ismét a magasba vinni az ellenséges tüzelés elől. Ekkor szenved a pilóta és a gép ellenállóképessége a legtöbbet, mert a nagy sebességgel repült felfelé hajló körívben igen nagy centrifugális erő lép fel. 300 méteres körsugár esetében kb. 10-szer olyan nagy az a centrifugális erő, amely vállainál, testénél fogva a géphez szorítja a repülőt. Csak teljesen egészséges szervezet és gondosan megszerkesztett gép bírja el ezt baj nélkül.

A zuhanóbombázók egy motorosok. A kétüléses Ju 87 típusú gép háromágú, állítható meredekségű légcsavartját 1200 lóerős vízűtéses motor forgatja. Szárnya kissé meg van törve (előlről nézve), ez jobb kilátást tesz lehetővé. A bomba minden zuhanóbombázón a szárny, esetleg a törzs alatt vízszintesen van elhelyezve (álló géphez viszonyítva), a kikapcsológomb a kormányrúdon (csűrőrúdon) van. A bomba hátsó végén látható szárnyfelületek megakadályozzák az eső bomba átfordulását. Minden ilyen repülőgépen van szilárdan a gépbe beépítve egy vagy két gépfegyver, amelyeket a repülő szintén a csűrőrúdon levő kapcsolóval tud megindítani. Ilyenkor a célzás szintén az egész repülőgéppel megy végbe. A kétüléses Ju 87 hátsó ülése forgatható. Az itt ülő megfigyelő külön mozgatható gépfegyvert kezel, amely hátrafelé tüzel.

Levél Reményik Sándorhoz

*Reményikhez Erdélybe levél megy:
egy nemzet zörget papja ajtaján...
Pap volt ő, ki hitről prédikált
az erdélyi sors mélyén: éjtszakán...*

*Reményik, óh hol vagy? hol rejtőzöl?
a babiloni fogság napja mult...
Köszönt Téged népünk milliója,
ki újra hinni Tőled megtanult.*

*Költő voltál, akiben a nemzet
jobbik része élt és szenvedett...
Verseidben: élő szívdarabban
egy nép sikongó lelke reszketett.*

*A meszeségből ki ne hallana ma
Végvárinak legelső dalát:
romok alól riadva hogy indult
s járta be a sűrű éjtszakát...*

*Gyermek voltam: emlékszem szavára:
egy csonkaország visszhangozta őt:
Eredj, ha tudsz, ha gondolod: eredj...
Ő otthon maradt s megvédte a föld.*

*Az erdélyi szent otthon drága tája
reáhajolt és benne énekelt...
Egy eszme indult messze, tűzszakéren...
Virágoktól tündöklött a kert:*

*Házsongárd: a hívők temetője...
Erdélyország virágba borult...
És énekelt és zúgó vadvizekben
énekelt a mult...*

*Erdélyország reménysege lettél
Romon virág: élő hatalom...
Eszmévé lón, amit énekeltél...
Templommá lett minden régi rom...*

*Most templomban zúgnak a harangok:
az eszme győzött, földed hazatért...
Reményik oh várunk, hazavárunk,
készítjük a babért...*

*Költő voltál, akiben a nemzet
jobbik része élt és megmaradt...
Jőjj hát elő: népünk milliója,
ünnepli a leghívebb magyart...*

Csaba József.

A zuhanóbombázók különösen kisebb, ú. n. pontszerű vagy mozgó célokat támadnak meg. Sokszor bombáznak repülőtereket, útkereszteződéseket, hidakat, pályaudvarokat, kis erődöket, hajókat. A 600 km/óra sebességgel elinduló bomba érkezési sebessége az eléjtés utáni további esés következtében már alig növekszik 25%-kal. A repülőgép zuhanása 2000 méter magasságból kb. 20 másodpercig tart, ezután még 3.5 másodpercig szabadon repül a bomba. Az egész támadás fél perc alatt lezajlik, védekezésre, elhárító tüzelésre alig van idő. A találati pontosság igen nagy. A repülőgép a bomba elejtésének pillanatáig célba veheti áldozatát, azután, már csak 3.5 másodperc áll rendelkezésére menekülés céljából. Ilyen rövid esési idő alatt a szél stb. befolyása is kisebb. Vízsintes repülésből 600 méter magasságról ejtett bomba 11 másodpercig esne, nem is szólva arról hogy az ilyen alacsonyan vízszintesen repülő gép sokkal könnyebben lelőhető, mint a hirtelen lezuhanó és újra felemelkedő stuka. Javítja a célzási pontosságot, hogy a célzás, a támadás mindig 600—800 méter magasról, meredek pályán, tehát egyforma adatok mellett folyik le, így az egyenes célzási vonal és a parabola ívének csekély eltérése mindig ugyanaz marad, azonkívül a művelet beidegzése könnyebb. A felsorolt adatok alapján nyilvánvaló, hogy a zuhanó bombázók a harc és pusztítás igen hatásos eszközei.

V. M.

Ne feledkezzetek meg a pályázatokról!

Határidő: nov. 15.

LU-JI, A HITVALLÓ

(Harmadik közlemény.)

Irta: Farkas Zoltán.

Néhány nap mulva szombat este lett. A munkások fizetést kaptak és másnap nem kellett kora hajnalban munkába állniok. *Lu-ji* is jólesően nyújtózkodott a szalmazsákján a kínai barakban. Egyszer csak felütötte a fejét. A nyári reggel ragyogó csendességében lágy harangszó hullámai úsztak feléje. Hisz akkor itt valahol keresztyén templom van! Hisz akkor itt is vannak Jézus-követők! Hiszen akkor újra hallhat a drága Megváltóról! Elmegyek a templomba! — nyílt ki *Lu-ji* szívében a gondolat, mint a sötét mocsár tetején a hófehér illatos tavi-rózsa. Vidáman felugrott a fekvőhelyéről. De rögtön le is ült. Összehúzta vállát s aggodalmasan sandított Ting bácsi szalmazsákja felé.

Arca újra felragyogott. Nincs semmi hiba. Ting bácsi vasárnaponként ópiumot szívott s most úgy hevert ott mély ópiummámorban, mint egy fatuskó.

Szép gondosan összekészülődött s kilopódzott a barakból. Elindult a harangszó irányába. Azt hitte, senki se vette észre, pedig egy sandaszemű kínai éppen ott matatott a barak mellett s megfigyelte, merre tűnt el.

Egy kis halom mögött meglátta *Lu-ji* a dombtetőn álló, fehér falú templomot s mellette az iskolát. Egy csomó gyermek igyekezett már felfelé. *Lu-ji* a nyomukban. Az iskolába mentek, ahol a gyermekek számára *vasárnapi iskolát* tartottak. *Lu-ji* is bement az iskolaterembe és félénken leült a leghátulsó padban.

De nem maradhatott észrevétlen. Mind több fej fordult vissza feléje:

— Nini, egy kínai gyerek! Ni, egy

kínai gyerek! — sustorogtak a fiúk, lányok.

A tisztelendő néni az egész vasárnapi iskolának a legfőbb vezetője pedig egyenesen odament hozzá.

— Gyere csak — mondta neki barátságos mosollyal — ülj ide, ezek közé a fiúk közé!

Hasonló korú fiúk csoportjába vezette. A csoport oktatónője is kedves mosollyal fogadta és helyet szorított neki.

— Eljössz aztán máskor is? — kérdezte tőle.

Lu-ji szemérmesen lesütötte a szemét és hallgatott. Máskor is? Óh, milyen szívesen is jönne! Mit szól hozzá Ting bácsi? Ki tudja, mit kap azért is, ha észreveszi, hogy ma itt volt?

A vasárnapi iskola megkezdődött s *Lu-ji* körül, mint ha kigyulladt volna a világ. A szíve olyan boldog melegséggel telt meg, amikor újra énekelhette azokat a zengő dallamokat Jézusról, a kicsinyek pásztoráról. Ugy itta, olyan szomjas, mohó szívvel a csodálatos Megváltóról szóló tanítást. Bizony elhallgatta volna estig is.

És lám, a keresztyén, fehér gyermekek meg mindezt úgy eresztették el a fülük mellett, mint az utcai szellőt. Oda se figyeltek, hanem azon járt az eszük, miféle huncutsággal bosszantsák szegény *Lu-ji*t. Az egyik a copfját rángatta, a másik a karját csipkedte, a harmadik a pad alatt a lábát rugdalta. Sőt még azt is megtették vele, hogy a copfját odakötötték a szék hátaához. *Lu-ji* mindezt szinte észre se vette, annyira betöltötte szívét-lelkét az,

amit hall. Csak arra figyelt fel, amikor egy hang suttogva, de erélyesen rászólt a haszontalankodó fiúkra:

— Ha nem hagyjátok békében, megmondom Kedvesanyának!

Lu-ji hálásan nézett rá. Ugyanaz a fiú volt, aki érkezésekor barackot dobott oda neki a gyár udvarán.

Azt is megjegyezte, hogy a Kedvesanyán, a tisztelendő nénit, a vasárnapi iskolák vezetőjét értik. Milyen csodaszép dolog is lehet, villant át a szívéen, ha valakinek keresztyén az édesanyja. Az ő édesanyja pogány. S talán sohasem lehet keresztyénné! Azért mégis olyan jó nála lenni. Fejét az ölébe hajtani. De jaj, sohse fogja viszontlátni. Ting bácsi mondta. Az pedig eddig még minden fenyegetését beváltotta.

Mikor a vasárnapi iskolának vége lett, még maga a lelkész is odament *Lu-ji*-hez a feleségével együtt. Magas, barátságos ember volt. Olyan cirkszos-kocsi féleiben lakott a templom mellett feleségével és pár éves kis Babikájával együtt.

— Hallottál már valaha az Ur Jézusról? — kérdezte *Lu-ji*-t a tisztelendő asszony.

Lu-ji nagy komolyan bólintott a fejével és büszkén vágta ki:

— Én is lenni Jézus-báránka!

— Igazán? — mosolyogtak rá meglepődve.

A templomi istentisztelet alatt a tisztelendő asszony maga mellé ültette *Lu-ji*-t. A kis Babika is ott ült az ölében és zavartalanul játszadozott. Egyszer csak *Lu-ji* keze után kapott és azzal kezdett babrálni. *Lu-ji* éppen úgy érezte, mintha a kicsike *Rit* párnás, puha kacsoit tartaná. S egyszerre nagyon kezdte valami a torkát kaparni,

ajkszélét rángatni. Alig tudta a kitörni készülő sírást visszanyelni.

A lelkész úr prédikált, az emberek énekeltek. *Lu-ji* nem sokat értett meg az egész angol nyelvű istentiszteletből, de azért mégis nagyon-nagyon boldog volt, hogy ott ülhetett. Hálásan köszönte meg a jó Istennek. S ime, most hirtelen egész tisztán hallotta, amint a szívében azt mondja egy hang: „Ha valóban Jézus báránkjája vagy, akkor Ting bácsinak is meg kell bocsátanod!”

Szörnyű birkózás indult meg erre a szívében. A prédikációból már nem is hallott semmit, csak önmagában viaskodott a jó Isten üzenetével. Megbocsátani? Mindent eltörölni, elfeledni? Nem. Nem. Nem bírja. De mégis ezt kell. Az Ur Jézus is megbocsátott mindenkinek. „Óh, drága Jézus, segíts nekem is, hogy igazán meg tudjak bocsátani Ting bácsinak!” — fohászodott szinte verejtékező orcával.

A kis Babika feje pedig közben szépen ráhanyatlott *Lu-ji* karjára és édesen elaludt. *Lu-ji* tovább imádkozott: „Igen, drága Ur Jézus, mégis csak meg kell bocsátani Ting bácsinak, még ha olyan gonoszat cselekedett is, hiszen szegény bácsi sohasem juthat a mennybe, ha meg nem bánja a gonoszságát.” Jó lesz hozzá — határozta el —, kedvében fog járni, hátha úgy hamarabb megbánja, amit tett. Ha hazamegy olyan rizsát főz neki, hogy pálcikáit is lenyalja utána.

Ahogy az istentiszteletnek vége lett, már rohant is hazafelé. Szinte röppülni tudott volna, olyan könnyű volt a szíve, hogy mégis csak meg tudott bocsátani!

Ting bácsi azonban hamarabb kialudta az ópiummámort, mint ahogy *Lu-ji* gondolta. Mikor a barakba lépett,

már nyakon is ragadta *Lu-ji*-t s rá-rivallt:

— Templomban voltál? Még egyszer halljam meg! Kitiprom a beledet... te... — és az örült dühével ütötte-verte szegény gyermeket. A többi kínai szedte ki a kezei közül, mert agyonveri, ha hagyják.

Nyöszörögve csúszott *Lu-ji* összetört, sajtó tagjaival az egyik sarokba. De még ott se tudott másra gondolni, csak arra a sok-sok gyönyörűséges dologra, amit a vasárnapi iskolában, meg a templomban hallott. „Atyám bocsásd meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekesznek” — visszhangzott a fülében újra és újra a lelkész szava. Nem csodálatos, hogy éppen erről beszélt, ma amikor neki olyan nagy szüksége van az Ur Jézus példájára? „Atyám, bocsásd meg Ting bácsinak, hisz nem tud arról semmit, ki vagy Te”.

Egész héten dolgozott *Lu-ji* a forró gyárteremben. Megfeszített erővel és fokozott hűséggel. Mikor rájuk virradt a vasárnap szép reggele, Ting bácsi megint éppúgy ópiumos álomban hevert, mint mult vasárnap. A harangszó édes, halk hullámai megint mozgásba hozták *Lu-ji* szívét. Ahogy megmozdult, a multvasárnapi ütlegek helyei még mindig megsajdultak a testen. Ha Ting bácsi észreveszi, megint ezt kapja. Vagy talán még rosszabbat. És mégsem, mégsem tudott maradni! Mintha a harangszó lágy hangjai csupa utánavetett lassók lettek volna, megkötötték és tehetetlen rabként húzták a templom felé.

A fiúk vidáman üdvözölték a vasárnapi iskolában. A huncutság megint felcsillant a szemükben. Ők persze nem tudták, mit kapott szegény *Lu-ji*, amiért közibük jött. Senki se tudta...

Aznap éppen missziói vasárnap volt. *Lu-ji*-nak fogalma sem volt mit jelent a misszió. Csak azt látta, hogy az oktatónjuk egy egész halom papírperselyt hoz be és minden gyerekeknek ad belőle egyet.

— Majd mindnyájan kerestek már valamit a gyárban — mondotta nekik magyarázatképpen —, ne sajnáljatok hát néha a keresményetekből egy-egy filléréket abba a perselybe is beletenni. A ti összegyűjtött filléreteken azután misszionáriusokat küldhetünk Kínába, hogy a szegény kínaiak is megismerhessék az Ur Jézust.

Hej, hogy felfülelt *Lu-ji* erre a szóra! Fehér emberek mennek Kínába, hogy a kínaiaknak Jézust hirdessék? Halleluja! Ennél fenségebb örömhírt senki se adhatott volna neki. Hisz akkor lehetséges, hogy az édesanyjára is rátalálnak ezek a misszionáriusok! Hisz akkor, ha visszaküldi is Ting bácsi, még lehet belőle keresztyén! Óh, csak volna kezében a fizetése, az utolsó fillérig beletenné a perselybe. Milyen csodálatos lenne, ha éppen az ő filléreit kapná meg az a misszionárius, aki az édesanyját Jézushoz vezeti. *Lu-ji*-nek kitüzesedett a szíve és arca ettől a nagyszerű gondolattól.

Ugy szorította szívére a kis papírperselyt, mintha abban lenne elrejtve a csodálatos jövődő aranykulcsa. Csak pár fillért is kézhez kaphatna a fizetéséből! Csak egy parányi részecskét is! De hamar tele is lenne a persely! De, jaj, Ting bácsi soha egy fillért nem fog neki adni. Pláne, ha megsejtené, mire kell.

Az oktatónő nem is gondolta, hogy *Lu-ji* megértette, mire való a kis persely. Csak azért adott neki, mert nem akarta sérteni gyermeki érzékenységét

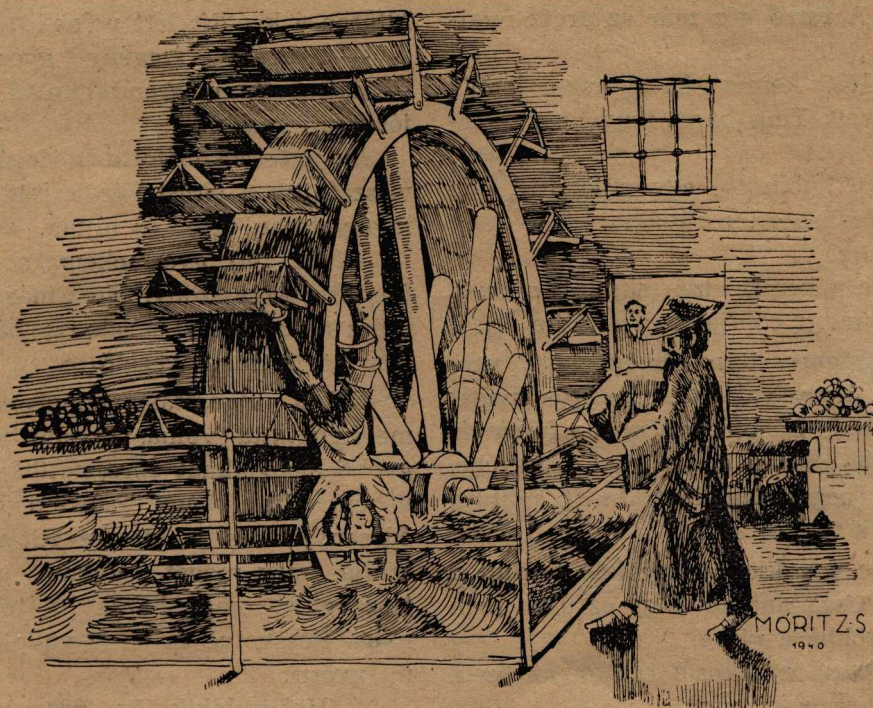
azzal, hogy a többiek kapnak, ő meg nem.

S íme: istentisztelet után igen sok durvalelkű keresztyén fiú szétszaggatta a kis perselykét, közröhej közepette. Volt, aki azt élvezte, hogy ropan, ha rálép. A kis „pogány” Lu-ji pedig, noha teljesen reménytelen volt, hogy valaha egy fillérhez is juthasson, gondosan elrejtette a ruhájában, mint valami kincset.

gonosz sugár, amint utána nézett.

Elmult egy nap, elmult két nap, de Ting bácsi nem bántotta. Még csak nem is szólt hozzá. Büntetlenül hagyta, hogy templomban volt? Talán már kezdi megbánni a gonoszságát? Lu-ji éledő reménységgel dolgozott és imádkozott tovább.

Egy este Lu-ji és Ting bácsi kettesben maradtak a munkateremben. A többiek mind eltávoztak már.



Lu-ji keze csuklóig merült a fortyogó vízbe.

Torkában dobogó szívvel közeledett a kínai barakhoz. Belesáppadt, mikor meglátta, hogy Ting bácsi megint ébren van. Megállt az ajtóban és várta, hogy rárohanjon. De Ting bácsi érhetetlen módon nem bántotta, csak ráordított:

— Na, mit állsz ott? Mért nem mész a dolgozra? — és összehúzott szemében lobbant fel valami alattomos,

Kilenc óráig folyt a munka. Ahogy a munkások kitették a lábukat, Lu-ji a takarítás munkájához kezdett. Egy csomó kidöntött gyümölcsöt tapostak szét a kövezeten, Lu-ji alaposan beleizzadt, mire a foltokat lesúrolta. Fáradtság és álmoság kezdett szétterjengeni tagjaiban, mire végzett.

Takarítóeszközeit helyükre rakta s mielőtt ő is aludni ment volna, még-

egyszer megállt, hogy végignézzen a tisztára mosott kövezeten. Ebben a pillanatban vasmarkok ragadták meg hátulról. Mire ráébredt, hogy mi is történik vele, addigra Ting bácsi már odacipelte a forróvizes medencéhez és kezét-lábát szétfeszítve, fejfelé lefelé felkötözte az óriáskerékre.

Az óriáskerék megindult és lassan vitte mind közelebb és közelebb a forróvízhez. *Lu-ji* kétségbeesett sikoltozásba kezdett. Erre a kerék megállt. A forró gőz már az arcát nyaldosta.

— Hát, keresztyén akarsz-e lenni? hallatszott Ting bácsi fenyegető kérdése.

Lu-ji habozott egy pillanatig, de aztán határozottan rávágta:

— Az!

Erre a kerék ismét elindult s *Lu-ji* előre hullott copfja már a vízbe ért.

Kétségbeesetten rángatódzott, vergődött, hogy valamiképp letépje magát a kerékről. Lehetetlenség. S a forró víz már beleharapott az újjai hegyébe. Szörnyűséges fájdalom. *Lu-ji* sikított, ahogy a torkán kifért.

Erre egy kicsit visszafelé fordult a kerék. Csak annyit, hogy az újjai nem értek többé a vízbe.

— Nos, imádkozol ezután az őseid isteneihez, vagy nem?

Lu-ji hangja reszketett, de a válasz mégis határozott volt:

— Nem!

A kerék lefelé fordult. *Lu-ji* keze csuklóig merült a fortyogó vízbe.

Nem... nem... ez nem lehet... Gyilkosság!

— Segítség!... segítség!... — sikoltott végső kétségbeeséssel.

A kerék megint felfelé emelkedett. Ekkor a másik teremből szaladó

léptek és emberi hangok törtek elő:

— Mi az? Mi megy itt?

A munkafelügyelő rohant be a terembe. Egy ugrással Ting bácsinál termett s hatalmas ökölcsapást mért a homlokára. Többet *Lu-ji* nem látott, mert eszméletét veszítette.

Mikor felébredt, puha ágyban feküdt a barátságos lelkész bácsi kocsijában. A tisztelendő néni kötözgette két kezét. A kis Babika pedig arcát simogatta selymes, kövér kis kacsóival. Mintha a kis *Rit* lett volna...

— Szegény, szegény gyermek... — hajtogatta megrendülten a lelkész jóságos felesége.

Lu-ji összeszorította a fogát, hogy visszafojtsa a sírást és a jajt. Sebei iszonyatosan égtek és fájtak.

— Ne félj gyermekem, ne félj — folytatta az asszony. Most már itt maradsz nálunk. Azt a gonosz bácsit elkergette a munkavezető.

Ez a vigasztalás ahelyett, hogy megnyugtatta volna, inkább még nagyobb aggodalmat ébresztett *Lu-ji* szívében. Ting bácsi egészen biztosan édesanyján és a kicsike *Rit*-en boszszulja meg magát. Valami gonoszt tesz velük, vagy hazaküldi őket Kínába. Reszketve és sírva vallotta meg, mi gyötri.

— Hol is lakik az édesanyád? — kérdezte végül a lelkész. *Lu-ji* próbálta megmagyarázni, leírni azt a házat, ahol az édesanyját és a kis *Rit*et hagyta. Milyen jó is, hogy az az öt arany sárkányfog ott van a közelben. Arról egészen biztosan meg lehet őket találni.

Másnap reggel aztán a lelkész elútazott. Csak pár nap múlva érkezett haza, de akkor ragyogott az arca, mert csupa jó hírt hozott. *Lu-ji* édesanyját

és a kis *Rit*et megtalálta. Elvitte őket egy missziói házba s mindaddig ott maradnak, míg csak az édesapja vissza nem érkezik és el nem viszi őket. Mert azt a lelkész bácsi is erősen hitte, hogy a jó Isten biztosan megőrzi *Lu-ji* édesapját és egészségesben visszavezérli. Minden nap imádkoztak érte.

S ha *Lu-ji* meggyógyul, akkor tovább dolgozhatik a konzervgyárban, de a fizetését most már kézhez kapja és elküldheti a missziói házba édesanyja és a kis *Rit* tartásdíjára. S nem kell többé abban a csunya és szennyes barakban sem lakni, durva és piszkos-szájú emberek között, hanem ott lakhatik a lelkész bácsiéknál és szabad idejében játszhatik az aranyos, kis kövér Babikával.

No, de ennyi gyönyörűséget. *Lu-ji* szíve majd kiugrott a melléből, úgy kalimpált az örömtől: Édesanyja és a kis *Rit* a missziói házban! Mennyit hallhatnak ott az Úr Jézusról! A kis *Rit* mennyi szép verset és éneket tanulhat majd! S mire az édesapja hazajön, addigra talán már az édesanyja is keresztyén lesz... És ha sok fillér jön össze a kis perselyekben, akkor talán őket küldik el Kínába az Úr Jézust hirdetni... Óh, milyen csodálatos is az Úr!... Vége.

Buzás Viktor: A magyar föld meséje

(Könyvbarátok Kis Könyvei)

Ebben az író olyan ifjúsági regényt akart írni, melyben az események sorozatához az ismeretközlés szándéka vegyül. A két törekvés igen szerencsésen egyesül ebben a regényben. Meséje nem érdektelen: Orbán Balázs, szegény parasztfiú küzdelme a boldogulásért. Sokat barangol, hogy édesapját megkeresse s e közben talpig derék, hivatás-

tudó magyar emberré érik. Vándorlásai közben megismerkedik az ősi magyar foglalkozásokkal: csikós, majd halász, majd földművelő. A szerzőhöz társult a nép életének kitűnő rajzolója: ifj. Kovács János festőművész. Kettőjük munkája biztosítja a könyv sikerét. A könyv ára egészvászonkötésben 3 P 80 fill.

Fábián Gyula: Szilasy Bálint

(Könyvbarátok Kis Könyvei.)

A kitűnő ifjúsági író új regénye a mohácsi vész utáni magyar történelem küzdelmes és viszontagságos korába viszi el az olvasót. A török hódoltság Magyarországa jelenik meg előttünk egy hőslékű magyar ifjú, Szilasy Bálint sorsának tükrében. Izgalmas elevevességű, páratlanul érdekes regény. A cselekvény forgatagában Fábián őszinte színekkel festi le a török pusztítást, az ország egyenetlenkedését, de közben rámutat azokra a hősi vállalkozásokra is, amelyekben Szilasy Bálint részt vesz és amelyek végül is jobb idők felé vitték a megmaradt magyarságot. Építőbb erejű s egyben szórakoztatóbb és mozgalmasabb regényt, alig adhatnánk az ifjúság kezébe. Minden sorát átfűti a magyar föld és a magyarság aggódó szeretete. De nem száraz tanítást ad, hanem kristálytisza szellemű irodalmat, ragyogó stílussal, színes leírásokkal és elevenen megrajzolt jellemekkel. Ez a könyv Fábián Gyula eddigi munkásságának legnagyobb alkotása. Méltóan sorakozik a Könyvbarátok Kis Könyvei remek kötetei mellé. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.)

Heine és a Biblia

Heine, a nagy német költő, határtalan gúnnyal tudott üldözni mindent, ami magán viselte a keresztyénség bélyegét. Nyolc évi súlyos betegségében azonban teljesen megváltoztatta gondolkozását. Csak az Úr tudja, hogy megtérése teljes és alapos volt-e, mi csak remélhetjük azt. Annyi azonban bizonyos, hogy utolsó éveiben a Biblia volt legkedvesebb olvasmánya. „Visszatértem Istenhez, mint tékozló fiú” — ismerte be utolsó írásaiban — „és elismerem, hogy mindaz, amit könyveimben Istennel kapcsolatban írtam, tévelygés és meggondolatlanság. A Biblia világosított meg. Aki elvesztette Istenét, a Bibliában megtalálhatja. Aki sohasem ismerte, az az örökkévalóság légkörével fog találkozni benne.”

JÁKÓB

I. Mózes 28:11—15.

Családja és örökség.

Az ember számára mindig fontos dolog volt a származása és sokszor döntő jelentőségű a családfája. S ebben a tekintetben az Irás is egyetért az emberrel, mert tele van a bibliai személyek származását kutató és kimutató genealógiai táblázatokkal. Ezekből tudhatjuk meg, hogy Jákób Ábrahám unokája, Izsák fia volt, egy testvére van, Ézsau és később az ő 12 fiától származik Izráel népének 12 nemzetsége. Igénkben a különös azonban az, hogy a 13. vers szerint az Isten számára is fontos valami a családja. Mert így szólítja meg az Isten Jákóbot: „Én vagyok az Úr, Ábrahámnak, a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene“. Vajjon ótestamentomi beállítás ez csupán? Nem. Az Isten, az egész Biblia bizonyossága szerint, számontartja az ősoket, szinte pontos anyakönyvet vezet minden emberről (Luk. 10:20). A hívő apákat nem feledi, sőt rájuk hivatkozik, amikor engem is hívévé akar tenni. Valami csodálatos jogfolytonosság ez, amelyről Pál azt mondja, hogy „megbánthatatlan“ (Róm. 11:29).

S hogy mennyire ez, az leginkább abban mutatkozik meg, hogy az örökséget az Úr csak a jogos utódoknak adja át. Ezt teszi itt Jákóbbal, amikor megújítja vele szemben az Ábrahámnak adott ígéreteket (13., 14. v.), mert ő a jogos örökös, s nem Ézsau. Így jár el később is, amikor Jézusban először Izráel házának elveszett juhait keresi (Luk. 18:1—8). És amikor híveivé a zsidón kívül más népeket is felfogad (Mát. 8:11—12), az örökséget ismét csak a most már többféle fajtából összegyűjtött fiainak (I. Ján. 3:1—2) ígéri. De azért Izráel népét sem veti el (Róm. 9—11). Nincsen ember, aki ennyire csak a saját gyermekeinek hagyományozná az örökséget, mint az Isten. S ez az örökség, amint már Ábrahámnál is láttuk, a Krisztus!

I. Mózes 28:16—22.

Béthel.

Jákób élete színes és változatos. Többször csalt, amit az Irás ellenségei különösen szeretnek hangoztatni, és sokat vándorolt. Bizonyára sok helyet bebarangolt, mert 3 országot is bejár: Kánaánt, Mezopotámiát és Egyiptomot. Feltűnő, hogy mégis csak két hely vált örökre feledhetlenné a számára, melyek közül az első Béthel. Nem valami keleti, ókori Párizs, vagy London, vagy Pest ez. Lakatlan vidék és pusztaság. De alkalmas búvóhely a bűnösnek, gondolja Jákób. És éppen itt találkozik az Istennel. Mert ez a hely, bár külsőleg semmi sem jelzi, az Isten lakhelye. (Béth = ház, Él = Isten, Béthel = Istennek háza.) Rettenetes hely, vallja be Jákób, mert anélkül, hogy az Isten vétkeiért megleckéztetné, érzi, hogy a bűnösnek rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni. És megrémül!

És fogadást tesz, mondván: „Ha, és ha, akkor“ (20—22. v.). A váratlan, nehéz helyzetből fogadással akarja kivágni magát. Úgy is mondhatnánk: fogadalommal! S ezzel egészen más vágányra akar térni, mint aminőre az Isten kívánja vezetni. Az Úr előbb mindazt megígérte neki (15. v.), amit ő fogadalmában kér tőle. S nyilván Jákóbtól is azt kívánta, amit egykor Ábrahámtól, hogy higgyen

az ő ígéréteiben. De Jákóbnak ez nem kell. Így nem kell! Ingyen nem kell! Kevesli talán a hitet, amit Isten kér?! Ő fizetni akar: oltárt építeni és tizedet adni! Nagy dolgokat, Istennek tetszőket cselekedni! Itt láthatjuk, hogy igazán mondta Luther (Tételek a fogadalomról.), hogy „a fogadalmas élet nem egyéb, mint a törvény cselekedete. Annakokáért mindaz, amit Pál a törvényről és a törvény cselekedeteiről állít, áll a fogadalmakról“. Jákób úgy érzi, hogy amint az Isten neki, úgy ő is az Istennek ígéretekkel tehet. Az Úr pedig bűnbánatot és hitet kíván. Erre képtelen még most Jákób, mert törvénné akarja tenni az evangéliumot, cselekedettel helyettesíteni a hitet. Pedig ez, amint majd később erre Jákób is rájön, lehetetlen.

I. Mózes 32:21—26., 29—30.

Peniél.

Ez a másik hely ahol Jákób az Istennel találkozott. Közben 20 év telt el. Jákób Lábánnál szolgált, megnősült, meggazdagodott és nagy szolgálathoz tett szert. De a gondja most is ugyanaz, mint valamikor Béthelnél, amikor még fiatal volt, szegény és egyedülálló. Ézsautól fél! 20 év alatt minden megváltozott, csak a bűne maradt ugyanaz, vagy talán még súlyosabb, mert azóta Lábánt is becsapta. A bűnök megmaradnak és növekednek! Ezt érzi Jákób, mikor az Isten egy férfiú képében neki ront, hogy megkísérelje bűnbánatra és hitre bírni, amire valamikor Béthelnél hiába próbálta rávenni. Harciasabb most az Úr, mint Béthelnél volt, mert nemcsak szól, hanem tusakodik is, és elkeseredetten küzd Jákób is. Hosszú a tusa. Mert nehéz és örökkévaló az Isten harca, amelyet az elveszett juhért folytat; nehéz és mindennapos az ember küzdelme, amelyet a bűnbánatért és a hitért: az áldásért vív. Itt lobog fel először megfigyelhetően ez a szent viaskodás, hogy többé sose érjen véget s Pálon, Augusztinuson, Lutheren, rajtunk át a világ végéig tartson. Jákób belesántul ebbe a küzdelembe, de ez csak a külső jele annak az összetörtetésnek, amelyben meghalt a régi, bétheli, alkudozó ember. A régiek romjaiból pedig egy új ember születik, aki az Isten áldásáért könyörög és boldogan vallja: „megszabadult az én lelkem“.

Jákób Peniélnek nevezi el azt a helyet, ahol vele ez a csoda megesett. (Peni = orca, Él = Isten, Peniél = Istennek orcája.) Peniélhez eljutni, az a mi reménységünk is! S ez 3 dolgot jelent: 1. meglátni az Atyát a Fiúban (Ján. 14:8—9), 2. a Szentlélek által szabaddá lenni (II. Kor. 3:17—18, Gal. 5:1—15), 3. az Istent egykor színről-színre látni (I. Ján. 3:2, I. Kor. 13:12).

I. Mózes 32:27—28.

Izráel.

Jákób új nevet kap. Olyat, amelyben benne van az Isten neve. (Izra = küzdő, harcos, Él = Isten, Izráel = Isten harcosa.) Ezt öröklük utódai, a régi Izráel: a zsidóság s az új Izráel: a keresztyének is; de csak a nevet természetesen, mert a hitet, amelyért Jákóbot Izráellé tette az Isten, lehetetlen örökölni. Ezért mindenkinek, mindennap újra tusakodni kell. S „aki győz, örökségül nyer mindent“ (Jel. 21:7), mint Jákób!

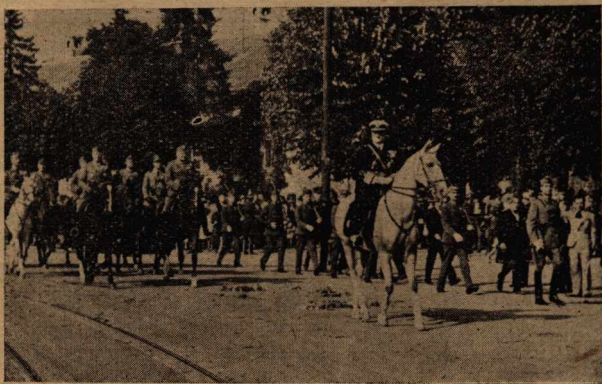
Grünvalszky Károly.

KINCSES ERDÉLY

Visszatért Magyarország egy tekintélyes része, értékben sokkal nagyobb, mint méretben. Illő, hogy mindenki megismerje, és megtudja, mit nyertünk az augusztus 30.-i bécsi döntéssel visszakerült területben.

Száraz adatokat sorakoztatunk itt fel, majd megtölti ezt minden magyar diák lélekkel, minden magyar iskola tartalommal. A keretet az Ifjú Éveknek meg kell azonban adnia.

Magyarországnak Budapest után Szeged, Debrecen és Kolozsvár a legnagyobb városai. De fontos központ Nagyvárad (82 ezer), Szatmár (51 ezer), Marosvásárhely (38 ezer). Utóbbi a Székelyföld főhelye, a legmagyarabb város volt még az oláh elnyomás idején is. Drága nekünk ez a sok értékes város. Drága a sok kis város is: mert Erdélyben a városkák tömege van, éppúgy, mint a szepesi felvidéken. De nem kevésbbé



A kormányzó úr bevonul Nagyváradra.

45.000 km² területet csatolt a döntés az anyaországhoz; 2¹/₂ millió lakos tért vissza, közte több, mint 1 millió magyar-székely. 11 vármegyével nagyobbodott a trianoni és azóta két ízben megnagyobbodott ország. Közülök teljesen miénk újra Szilágy, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Marostorda, Udvarhely és Csik; részben Máramaros, Szatmár (t. i. többi részük már a Kárpátaljával miénk lett), Háromszék, Bihar, Kolozs.

A terület legnagyobb és legfontosabb városai: Kolozsvár, Erdély régi fővárosa, minden magyar szellemi élet központja 100.000 lakossal. Így Ma-

örvendünk a székely falvak százainak is, hol a töretlen magyar gondolat dacolt minden oláh kényszerrel.

Nemcsak szellemben kincses azonban Erdély, hanem a szó prózai értelmében is. Természeti kincsekben olyan gazdag területet kaptunk vissza, hogy azt egyelőre fel sem tudjuk értékelni. Arany-ezüstbányák vannak a bájos Nagybányán, melybe Horthy Miklós kormányzó családja viszi vissza eredetét, egyéb nemes fém Kapnikbányán, Felsőbányán; eddig aranyat alig bányásztak nálunk. Rézbányáink száma is megsaporodott, gránitkő, pirit, szén (Egeres, Zsibó stb.), végül egyetlen só-

bányánk, a Kárpátalján fekvő Aknaszlatina is társakat kapott Sugatagban, Désaknában, Kolozsban, Parajdban.

És mennyi kedves, ha nem is hatalmas *gyógyfürdőt* rejt a Székelyföld magában, s mennyi *ásványvíz, gyógyvíz* fakad áldott talajából.

Bizony, magyar kötelesség lesz az, hogy ne szódavizet igyunk üdítő italként, hanem erdélyi ásványvizeket. Bikszád, Borszék, Korond, Kovászna, Tusnád, azután Nagyvárad mellett Félixfürdő, Püspökfürdő, Kolozsvár



A szatmárnémeti bevonulás.

mellett Szamosfalva várja majd a gyógyulást keresők seregét. A fenyvesek ózondús levegője gyógyítja meg majd ezentúl azokat, kiknek külföldre kellett menniük, ha fenyőerdőt kívántak.

No és a turista! Az örülhet csak a hegyvidék visszatértének! Van már 2305 m magas hegyünk is, a Nagy-Pietrosz Máramarosban, mely mellett kisebb testvér a Kárpátaljával magyarrá lett Pietrosz és Hoverla. A havasok, hágók, szorosok sora festői tájakat nyújt az utazók felé. A Radnai-, Görgényi-, Gyergyói-, Csiki-havasok, a legendás székely hegység: a Hargita közel 2000 m-es csúcsával. A radnai,

borsai, bodza, ojtózi, gyimesi, békás, tölgyesi szorosok most már nemcsak jóhangzású nevek lesznek a magyar ifjúság előtt, hanem megismerhető valóságok.

Most nem szólunk arról, *mit jelentett Erdély Magyarország történelmében*, mit jelentett Bocskay, Bethlen, Rákóczi a magyar protestántizmus életében, majd erről is írunk egyszer: de reméljük, hogy most nagyobb érdeklődéssel fogja a magyar ifjúság Erdély zivatáros történelmét tanulni, mint eddig, hiszen most igazán közel kell, álljon mindnyájához.

Azt azonban most nem hallgathatjuk el, *mit jelent a visszacsatolás a protestánsok számára*. Közel 650 ezer protestáns került ide, bár igen sok testvérünk ott maradt Oláhországban hagyott vidékeken. Az unitárius egyház közel 50 ezer lélekkel szaporodott, s visszakapta Kolozsvárral egyetlen püspökét. Mi, evangélikusok, 40 ezer lélekkel lettünk gazdagabbak, ezek legnagyobb része azonban

szász, kevés a magyar. Azonban az említettekkel a magyar protestáns egyházak lélekszáma hárommillióháromszázezeret. Nagy erőt s még több szellemi kincset jelent ez az állam életében Mert az erdélyi protestántizmus igen sok értékes nagyunkat termette. Az erdélyi lélek, mely ott irányít, ihlet, minket is gazdagít majd, s az egész magyar közéletet megnemesíti. Húsz év viharja megédzette a csonka haza fiait is. Ebből áldás fakad az egyesült, megerősödött, s most már 160 ezer km²-t elfoglaló és 13 és 1/2 millió lakost számláló országra.

b. d.

A mi hitünknek cselédi

„Cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédivel!” (Gal. VI. 10.) Ezt a bibliai utasítást a magunk szerkesztői hivatására alkalmazzuk, úgy hogy szeretnénk szavakba foglalni, hogy „ismertessetek meg mindeneket, de kiváltképpen a mi hitünknek cselédit!” És az alábbi sorokban új közleménysorozatot indítunk meg, melyben nem nehezen megjegyezhető adatokban, hanem az emlékezetbe szinte észrevétlenül belevésődő, jellemző tényekben ismertetjük a szellemi életnek legkiválóbb evangélikus lángelméit.

Vajjon kire gondolhatnánk másra elsőnek most, az iskolaév elején, mint a sárszentlőrinci, budapesti, aszódi és selmeci evangélikus gimnáziumunk volt növendékére, Petőfi Sándorra! És kiről írhatnánk időszerűbben összel másról, mint az ősi hervadás nyomán járó örök bús sejtelmek lánglelkű kifejezőjéről, a „Szeptember végén” írójáról.

Ő a magyar költészet legnagyobb érzelmi költője. Híven fejezi ki az emberi lélek minden rezdülését: a legmélyebb fájdalomtól a legmámorosabb örömrivalgásig. (Temetésre szól az ének — Feleségek felesége.)

Rövid élete folyamán **végig gondol** minden alapvető életkérdést, mely az embert valaha foglalkoztatta. A „Felhők” sötétben látó világnézetétől a Bolond Istók bölcs derűjéhez emelkedik, s fiatalon meri kimondani, hogy

„Míg az ember boldog nem volt,
Addig meg nem halhat.”

Fényes szellemét jellemzi, hogy egy tépett, hiányos angol szótárból úgy megtanult angolul, hogy Shakespearet fordítja. Ezzel bebizonyítja egyik legnagyobb ismerőjének, Riedl-nek reá vonatkozó megállapítását: „A lángelme olyat is tud, amit sohasem tanult”. Ugyancsak acélos **akarateréjét** igazolja fényesen, amikor tettekkel áll helyt költői hitvallásáért:

„Szabadság, szerelem

E kettő kell nekem.

Szerelmemért feláldozom az életet,
Szabadságért feláldozom szerelmemet”.

Fel is áldozza minden kímélet és gondoskodás ellenére, és valóban ott esik el a harc mezején.

Lángelméje előtt meghajlik az egész művelt világ. Születésének százados évfordulóján, 1923-ban, nagy ünnepegekben hódol előtte a párizsi egyetem, a Sorbonne. A Petőfi-Társaság kiküldöttjei akkor is megszólaltatják halhatatlan igéit, mikor legkiválóbb államférfiainkat meg sem hallgatják. A német Grimm, tehát szintén idegen nép tudósa, a világirodalom öt legelső lángelméje közé sorolja. Ezek: Homeros, Shakespeare, Dante, Goethe és Petőfi. Ismeri költeményeit az egész világ, és legremekebb sorait olyan nyelven is szavalják, melyekről még a művelt világ sem igen tud (pl. Reszket a bor).

Legyünk reá büszkék mi, magyarok és mi, evangélikusok! Igyekezzünk méltók lenni emlékéhez érzelmeink tisztaságával, elménk képzettségével és akaratérőnk szilárdságával. És tanuljuk meg tőle, hogyan kell, ha szükséges, még áldozatok árán is, hazánkat szeretnünk!

Dr. Zelenka Margit, a rovat írója.

Mindenáron

A berlini fegyvertárban egy különös hadiszer áll. Schill szabadsághős készítette Németország megaláztatásának legnehezebb idejében. A szerszámon azonban látni, hogy csak kisegítő eszközként használták. Schillnek sem pénze, sem anyaga nem volt ahhoz, hogy megfelelő fegyverzetet készítsen. Azonban néhány puskacső felhasználásával mégis csak összeállított valamit. Lelkében egyetlen merész gondolat égett: Le kell győznünk az ellenséget mindenáron!

Mák Pista VIII. o. tanuló előadásai az iskoláról



Édes Öcsém!

Bár mindnyájan ismeritek már az iskola épületét, mégis hasznosnak vélem, hogy egy-két szót szóljak róla. Az iskola mint áldásos közintézmény két részből áll: az udvarból és az épületből.

Az udvar lényegével és fontosságával jobban tisztában vagytok, azért arról keveset beszélek. Szívet vidámító és jó levegőjű terület, sok mindenféle célra használható. Ilyenek a testedzés, hosszú- és középtáv-futás, birkózás, gombózás, köhajígálás és ablakcélzási gyakorlatok. A leplezettebb részein esetleg cigarettázásra is. Persze csak előzetes körülmétekintés után. Tanulásra azonban szigorúan tilos felhasználni. Ugyanis a könyvekben bacillusok rejtőzhetnek s azok a jó levegőn felélednek és nyüzsögni kezdenek, mint az alsó osztályosok.

Az épületben hosszú folyosókról nyílnak a cellák, azaz osztályok. Ezekben a levegő már korántsem olyan üdítő, a légköri viszonyok is ziláltabbak, gyakran van mennydörgés, fullasztó meleg és elvéve csapadék. Az osztályok felett táblák vannak, hogy mindenki könnyen megtalálhassa a helyét. Minden évben más osztályba kell menni, de ha valaki nagyon megszereti a helyét, kivételesen még egy évig ott maradhat. Ebben az esetben azonban ne felejtsetek el beiratni a bizonyítványtokba: osztályismétlésre jogosítatik. Máskülönben a pedellus bácsi kitesséssel benneteket.

Van egy-két különös rendeltetési terem. A leglényegesebb közöttük, mint azt már a nagysága is elárulja, a tornaterem és rajzterem. Mindegyik szebben van felszerelve, mint a közönséges termek, jobban is érzi magát ott a diák. Van még természetrajz terem is. Itt őrzik a növényeket, állatokat és ásványokat. Ha véletlenül gyümölcsöt is láttok, ne kóstoljátok meg, mert nem igaziak. Papirból vagy viaszból vannak. Ha mégis igaziaknak bizonyulnának, akkor a tanár úr tizóraiáról van szó s haragudni fog, ha nem találja. Az ásványtani gyűjteményben a drágakövek színes üvegből vannak. Valószínűleg a mőkus és a barázdabillegető sem valódi. A fizikai szertárban csodálatos gépeket láthattok. Ingákat, légszivattyút, sőt rádiót is. Még pedig azt a példányt, amelyiket feltaláltak. Meg van minden lényeges alkotórésze, csak éppen nem működik. Azt mondhatnók, hogy fűtүүл minden leadásra, de sajnós, fűtүүлni sem tud már.

A folyosónak jó tulajdonsága, hogy elég sikos szokott lenni, de viszont nagy hibája, hogy végig lehet látni s így csúszkálásra még sem használható. Nagy emberek arc képeivel van díszítve, de Sárosi és Nurmí képe még hiányzik. A sportnagyságok közül csak a régiek vannak megörökítve: Achilles, az olimpiai vívóbajnok és Odysseus a vad-evezős rekorder.

Gyorsírással jegyezte Rák Bandi.

Melanchton halála

Lélekszakadva jött a futár Lutherért és a halálos beteg Melanchtonhoz hívta őt. Luther barátjához sietett. A haldokló Melanchton átszellemült arccal feküdt és alig vett tudomást barátjáról. Az orvos csendes lemondással súgta oda Luthernek: „A test egészséges, itt csakis a lélek kívánczik el a földről olyan erősen, hogy képtelen vagyok megállítani útjában”. Luther térdreborult az ágy előtt és fennhangon imádkozott. Közben rá-ránézett a sápadt betegre és ismételte: „Nem fogsz addig meghalni, míg el nem végzed az Isten munkáját”.



Burgonyalevélből állít elő írópapirost egy német papírgyár. Minősége épp olyan kifogástalan, mint az újságpapír, amelyet Németországban egy idő óta szintén burgonyalevélből nyert cellulózéból gyártanak.

Az egyik amerikai irodagép-vállalat olyan **távolbíró gépet** hozott forgalomba, mely huzalos összeköttetés nélkül, rádióhullámokkal működik. A feladó és felvevő írógép között nincsen semmiféle látható kapcsolat és a vevő-írógép mégis hibátlanul lekopogja a levegőből felvett táviratokat. A csodálatos készülék percenként 100 szót adhat és vehet, gyakorlatilag majdnem korlátlan távolságra. Byrd legutóbbi déli sarki vállalkozásánál már sikerrel próbált ki ilyen készüléket.

Tokióban, Metzger Ferdinánd ott élő hazánkfia fordításában megjelent **Arany „Toldi”-ja japánul**. A fordító a fordítás egy díszpéldányát felajánlotta a japán császárnak.

Grönland a világ egyetlen országa, ahol nagyobb számban vannak **jégtemplomok**. Jelenleg hatszáz jégtemplom van Grönland egész területén. Jégtömbökből építik ezeket a templomokat oly szilárdsággal, hogy éveken át szívósan dacolnak az időjárás viszontagságaival.

A bécsi nemzetközi könyvtár Európa egyik legnagyobb könyvgyűjteményéhez tartozik. A könyvtár 500.000 könyvet és 80.000 kéziratot őriz. Ennek a gyűjteménynek világszóló híre van. A Harmadik Birodalmat több ezer kötet ismerteti.

Danzigban a helyi érdekű forgalom lebonyolítása céljából a napokban óriás autobuszot helyeztek üzembe. **A világ legnagyobb autobusza** 21 méter hosszú, ülőhelyeinek száma száz.

A legmélyebb olajkút Kaliforniában áll, Kettleman Hill Field mellett. 3265 méter mélységből szivattyúzzák itt a nyersolajat.

Vuorinen finn mérnök **fűrészporból cukrot**

állít elő. A kormány három millió finn márkát szavazott meg a mérnök számára, a találmány tökéletesítése érdekében.

Carpenter chicagói egyetemi tanár **hulálkból táplálkozó lepkefajt** fedezett fel. A lepkefaj hazája Abesszinia.

Sarkvidéki világítótornyok teszik majd biztonságosabbá a sarkvidékmenti hajózást. Oroszország még ebben az évben négy nagy világítótornyot épít, amelyek mindegyike 170.000 gyertyafényerejű lesz. Ezenkívül 122 világító bóját és 150 más jelzőkészüléket helyeznek el ezen az útvonalon.

Anglia háborús kiadása naponként 9 millió fontsterling.

Egy chicagói feltaláló **érdekes orvosi készüléket** szabadalmaztatott legutóbb. „Motilográf” a neve és pontosan jelzi, milyen nyugodtan töltötte éjszakáját az alvó ember. Az ágy egyik lábát a készülék kengyelvas-szerű, rugós részével kapcsolják össze s ez az alvó mozdulatait átviszi egy írószerkezetre. Az íróműszer viszont felrajzol és rögzít minden hánycódást, amit az alvó végez. A feltaláló, aki műszerével hosszas megfigyeléseket folytatott, azt állítja, hogy az átlagos alvó 20—60-szor változtatja helyét az éjszaka folyamán. Az éjszaka első fele rendszerint nyugodtabban telik el, mint a másik fele, bár az elalvást rendszerint néhány perctől félóráig tartó nyugtalansági időszak szokta megelőzni.

Különös hangformáló készüléket talált fel Gilbert Wright, a híres amerikai író és filmrendező. A készülék neve sonovox és bármely zörejt beszéddé tud átalakítani. Lehetővé teszi azt is, hogy valaki Caruso, Saljapin, vagy Galli Curci hangján szólalhasson meg. A készülékre nagy jövő vár a szinkronizálás terén is, sőt például parlamenti szónokok beszédét azonnal idegen nyelven is eljuttatja a hallgatóhoz.

P. F.



Kolozsvári levél a bevonulásról

Ambrus Dobay Erzsébet, a kolozsvári ref. gimn. V. oszt. tanulója.

Kedves Annus!

Tudom, hogy az előző lapom kissé zavaros volt, de nem is tudtam volna világosabban írni abban az örömben, hiszen még ma is e tündérálom beteljesülésének a hatása alatt állok. Szeretnék mindent leírni, de bizonyosan megbetegedne a szemem, annyit lehetne erről írni és annyit lehetne ezért sírni.

Itt már nem hittek a felszabadulásban, mert a románok azt mondták, porrá lövik Kolozsvárt és felperzselik a magyarokat. De aztán mégsem tettek semmit, mert sok román maradt itt. Nem tudod elképzelni, mi volt nekünk az a két hét a bécsi döntéstől a bevonulásig. A románok minden elvihetőt elvittek. A kertünk felett a feleki úton vonultak ki rettenetes zajjal. Ha arra gondoltunk, hogy még hány nap van a bevonulásig, sírtunk és szerettük volna átaludni az időt, hogy ne tudjunk semmiről semmit. Ha arra került a szó, hogy jön a kormányzó úr a fehér lován, zokogtunk, mert azt hittük, sohase érjük meg. A szívünk mélyén reméltünk és rettegtünk.

Végre mégis elérkezett a váravárt nap. Kaptunk egy-egy világoskék díszmagyar ruhát. Mire leértünk a városba, már megérkeztek az első csapatok. Jöttek végelláthatatlan sorokban. Szerettem volna megölelni mindenegyes honvédet. Már nem is tudom tisztán, hogy mi mindent szerettem volna az első percekben. Nagyon meglepő volt nekünk,

hogy a honvédek olyan tiszták és fegyelmezettek voltak. Láttuk a különbséget a magyar katona és a román soldat között. Sajnáljuk, hogy esett az eső, de amint a honvédek később mondták, ők örültek neki, mert porosak voltak és az eső lemosta róluk a port. Rengeteg volt a virág s ahány honvédet csak megkérdeztem, mind azt felelte, hogy ilyen szépen seholsem fogadták őket, mint Kolozsvárott. Csókot, kézcsókot, ölelést, kézfogást rengeteget kaptunk. Olyan boldog voltam, majd kiugrottam a bőrömből.

Kolozsvár hirtelen nagy város lett, rengeteg az ember és óriási a forgalom. S mégis rend van, nincs az a fejetlenség, ami volt. Azért sok furcsaság van számunkra. Még furcsának találjuk a magyar beszédet, a magyar felíratokat, az utcaneveket. Nem győzünk csodálkozni a rendőrök udvariasságán. Nem ordítanak, nem verekednek, nem üvöltik: mars, hanem szalutálnak és szépen beszélnek mindenkivel. Örömmel láttuk, hogy a katonák milyen jó kosztot kapnak s hogy a tiszték azt esznek, mint a legénység, míg a románoknál a tiszték dőzsöltek és a legénység éhezett. Ha valami furcsát vettem észre egy tiszt vagy civil modorában, azt gondoltam, hogy magyar szokás. Például minden mondatukba belefűzik: *kérem*, vagy *kezeit csókolom*. A bevonulás utáni napon lementem a városba s találkoztunk két tisztel. Ő az egyik jó kövér volt s megkérdezte. *Kérem, lányok, nem nehéz ez a hegy? A Majális-utcán akart felfelé menni. A paca-*

kos tiszt bizonyára alföldi, azért tűnt fel neki nehéznek a hegy.

A kormányzó úr bevonulása csodásan szép volt. Az idő is kedvezett, nem volt sem meleg, de hűvös sem. Egy kis csalódást okozott nekünk, hogy nem azon a híres fehér lován jött a Nagy Úr. De így is felejthetetlen volt az ünnep. Sohasem láttam annyi katonát és annyi embert. Olyan büszke voltam, mikor a tisztek kérdezték, hogy honnét van ez a sok ember. Mintha az én érdemem lett volna, hogy ennyi magyar van Kolozsvárott. Nem győztük bámulni a hadsereget, a pazar felvonulást. A tisztek, akikkel egy erkélyről néztük az ünnepséget, alig győztek felelni a kérdéseinkre. Az örömtől alig fértem a bőrömbe, de a díszmagyar ruhám mégis méltóságosabb viselkedést parancsolt rám.

Úgy vettem észre, hogy nagyon szeretik a kormányzó urat, mint katonát.

Nem tudom, elég bizonyíték-e ez neked, hogy bár román rabságban születtem, nem tudták elnyomni bennem a magyar érzést. Hiába tanultunk ferde történelmet, földrajzot, magánszorgalomból sokat olvastunk magyar könyveket, regényeket. Tanultuk az irredenta énekeket, a Himnuszt meg a Szózatot. Ha nem is egészen jól, de tudtuk. Ma már jól tudjuk. A diákság körében volt a legnagyobb a remény. Mi bátran mondhatjuk, hogy sohasem csüggedtünk, bennünk mindig élt a hit, hogy eljön az idő, mikor nem leszünk rabok és nem leszünk kisebbség. Remélem, Trianon után meghal Bécs is és mi élni fogunk szabadon és igazságban.



Tájkép.

Móritz S. rajza.



Lent villant a zseblámpa fénye, és megindultak. Hamar végeztek a felde-
 ritéssel. A pince kicsi volt, alig néhány
 méter hosszú. Kincsek, fegyverek,
 csontvázak helyett néhány téglát, egy
 elkorhadt hordódongát és néhány csi-
 gát találtak. Nagy csalódás volt ez szá-
 mukra. Nem tudták mit csináljanak.
 Már jöhettek is volna ki.

Akkor lépéseket hallottak. Hidas el-
 oltotta lámpáját. De már észrevették
 őket.

— Ki van ott lent?! — hangzott
 felülről.

Hallgattak.

— Ki van ott? — hangzott másod-
 szor is.

Hangosan vert a szívük. Kardcsör-
 getés és mélyhangú beszéd hallatszott
 le hozzájuk.

— A rendőrök lehetnek itt —
 mondta suttogva Bikácsy.

— Akkor jobb, ha szólunk — aján-
 lotta Hidas Öcsi.

— Jövünk már — mondta hangosan
 Kakasdi.

Hidas felkattintotta lámpáját, és
 odamentek a lelógó kötélhez.

Két rendőr állt ott és mosolyogva
 nézte, milyen ügyesen másznak fel egy-
 másután a diákok.

— Mit csináltak ott lent — kér-
 dezte komoly arccal az egyik rendőr,
 mikor mind a hárman kint voltak már.

— Megnéztük, hogy mi van a pin-
 cében — válaszolta Gyurka.

— Úgy?! Nem tudják, hogy nem
 szabad odamenni?

— Nem tudtuk, kérem.

— Hogy hívják?

És a rendőr felírta a nevüket.

— Majd jelentést teszünk az igaz-
 gató úrnak, hogy hol mászkálnak éjjel
 a diák urak.

Megszéppenve álltak egymás mel-
 lett.

— Most menjenek haza.

Gyorsan elillantak.

Aznap éjjel rosszul aludt Ferkó.

Másnap délelőtt minden tízpercben
 szorongva kérdezték egymást, hogy
 nem hívatta-e még valamelyiköket az
 igazgató úr.

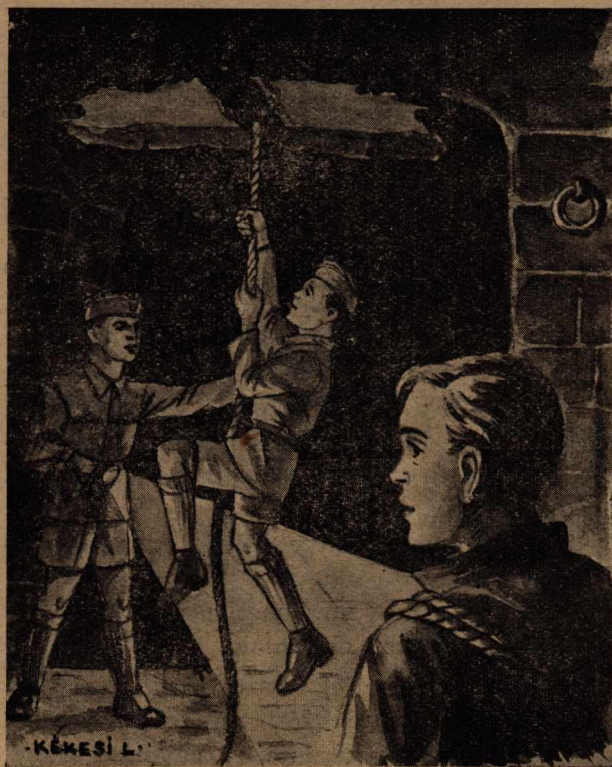
Eltelt a délelőtt, és nem történt
 semmi. Lassan megnyugodtak. Úgy lát-
 szik még sem szóltak a rendőrök. De-
 rék emberek azok — állapították meg
 nem egészen elfogulatlanul.

Később már nem is beszéltek a ka-
 landról. Csak egy emléke maradt: ettől
 kezdve Pince-utcának hívták a diákok
 a Gimnázium-utcát.

6. Egy vasárnap délután.

Már bent jártak erősen az őszben. A későnkelő napnak sűrű ködtengerrel kellett reggelenként megbirkóznia. A víztócsákat finom jégkéreg borította. Az emberek télikabátban jártak.

Vasárnap délután volt. Gyuri kabátban és sapkában állt a szoba közepén, hóna alatt a latin könyvét szorongatta.



Megvillant a villanylámpa fénye...

— Szervusz, Ferkó — szólt, és indult kifelé.

— Szervusz — mondta nevetve Bikácsy.

— Csak ne ne vessz! Fogsz még te is vasárnap délután tanulni...

Ferke csak mosolygott és kikísérte Kakasdit a folyósóra, onnan nézett távozó barátja után. Sajnálta, hogy itt-

hagyja. Nem azért, mert annak most tanulnia kell az iskolában, hanem azért, mert ő egyedül maradt. Itt a szabad vasárnap délután, és ő egyedül van. A városban nem ismer senkit, most aztán egyedül ülhet szobájában, mert ki sem lehet menni, hiszen hideg van már a szabad játékhoz. Így állt ott töprengve, zsebredugott kézzel, nyakát fázósan behúзва, és nézte a kaput, amelyen barátja eltűnt. Akkor jött haza szállásadó gazdája.

— Mit csinálsz Ferkó? — szólt az rá.

— Semmit.

— Megfázol.

Bikácsi csak hümmögött valamit.

— Gyuri hova ment?

— Az iskolába.

— Vasárnap délután?!

— Igen, büntetésből.

— Szóval, egyedül vagy?

— Igen.

— Gyere be hozzánk — és beléje karolt.

Szívesen ment, bár egy kicsit zavarban volt; mert azóta hogy az édesapja felhozta, nem járt Murgáék lakásán.

A barátságos szobában az ott-hon melege csapta meg. Jó érzés járta át egész testét, meghatottan nézett körül. Hárman voltak a szobában: Murgáné, akinek barátságos tekintete simogatón szaladt rajta végig, és a két lánya. A kisebbik, Zsuzsi, ott ült anyja mellett és kíváncsian figyelte kerek kis arcából csillogón ráfeledkezett nagy barna szemével. Judit, a nagyobbik lány az ablaknál ült és írt valamit. Ő ügyet sem vetett rá, mikor bejött.

— Kezét csókolom — mondta zavartan Ferkó és megállt.

— Ül le, érezd magad itthon, hiszen ez most az otthonod — szólta rá barátságosan Murga bácsi.

Kis csönd támadt a szobában.

— Hát mi van ezzel a lóköető Gyurkával? — kezdte meg a beszélgetést Murga bácsi.

— Az iskolában van, tanul — felelte Bikácsy.

— Mit csinált már megint?

— Az egész osztálynak el kellett menni büntetésből.

— Ki zárta be őket?

— Janicsek tanár úr.

— Miért?

— Hát az úgy volt — kezdte magyarázni Ferkó, — hogy Bognár tanár úr óráján mindig rendetlenkednek. Őnála mernek, mert fiatal tanár. Tegnapra nagy dolgot eszeltek ki. Először is bekormozták a kilincset. Persze, mikor bement a tanár úr, kormos lett a keze.

— Nahát, ezek a fiúk — szólta közbe Murgáné.

— De ez még semmi — folytatta Ferke. — A dobogó alá dióhéjat raktak. Mikor fellépett rá Bognár tanár úr, recsegni kezdett az egész. Erre nagyon mérges lett, kiabált, a fiúk nevettek. Akkor vette észre, hogy a keze is kormos. Erre kiment az osztályból.

Pár perc múlva bejött az osztályba Janicsek tanár úr, az osztályfőnökük.

— Az szigorú ember, ugye? — szólta közbe Murga bácsi.

— Igen. Meg is szeppentek a fiúk egyszeriben. Nagy vallatás kezdődött, de a fiúk nem árulták el egymást. Ezért kapták a mostani büntetést. Be kellett az egész osztálynak menni az iskolába és ott fognak egész délután tanulni.

— Meg is érdemlik — mondta Murga néni. — Hogy mernek ilyen csinálni egy tanárral!

— Tetszik tudni, a Bognár tanár úr olyan szelíd ember, és azért mernek a fiúk. De most statárium lesz az osztályban. A legkisebb vétségért az igazgató úr elé fognak kerülni, és a többi tanár úrak is szigorúbban fognak bánni az osztállyal.

— Ezen a Gyuri gyereken is meglátszik, hogy nem a legjobbak pajtásai. Mindig valami rosszban sántikál. Tanulni meg nem akar.

Aztán másról beszéltek. Ferkó kezdte magát otthonosan érezni. Odamerészkedett Judit mellé, és csodálkozva látta, hogy egészen furcsa betűkkel, jelekkel ír.

— Mit tetszik csinálni?

— Gyorsírást gyakorol — mondta nagy bölcsen Zsuzsi.

Ilyet még nem látott Bikácsy. És nagy figyelemmel hallgatta, mikor Judit elmagyarázta neki, hogy mi az.

Később megkínálták süteménnyel Ferkót. Igen ízlett neki a jóféle édesség. Olyan volt, mintha otthon lett volna. — Mikor este elköszönt, Murga néni azt mondta neki:

— Kedden disznót vágunk, akkor jöjjön be hozzánk disznótoros vacsorára. Gyuri is. Mondja meg neki.

— Köszönöm szépen a meghívást.

Egész este alig fért a bőrében. Közben megjött Gyuri is, és az igen rosszkedvű volt. Csak akkor derült fel, mikor meghallotta a meghívást a disznótoros vacsorára.

7. Nyársot tűznek.

Kedden már korán reggel talpon volt mindenki Murgáéknál. Nagy esemény a disznóölés. A két diák is korán

felkelt és figyelte a készülődést. Az udvaron egy nagy katlanban forrt a víz, amivel a disznót leforrázzák. Megjött Kis bácsi is, a böllér. Hatalmas ember volt, a ruha feszült rajta, arca veres volt, és vastag nyaka kidagadt az inggallérjából. Karján szatyor lógott, abban különböző nagyságú villogó kések, bárdok és más szerszámok voltak.

— Erős ember lehet — súgta oda Ferkó Kakasdinak.

— Nem szeretnék tőle pofont kapni — toldotta meg az elismerést Gyuri.

Végignézték a disznóölést is. Kibontották az ólból a hatalmas hizót — lehetett vagy másfél mázsa, — Kis bácsi belemarkolt az állat sörtéjébe, felemelte, hogy a lábai nem érték a földet, és lecsapta. A disznó visított, de akkor már fél térdével leszorította és hosszú kését beléje döfte. Hatalmas sugárban szökött ki belőle a vér. Pár másodpercig tartott az egész, és a disznó mozdulatlanul feküdt.

Akkor a két diáknak el kellett menni az iskolába.

A disznótoros vacsorára több vendég érkezett Murgáékhoz. A két diák az asztal végén ült. Ferkó egyik oldalán Gyuri fogyasztotta a jó kolbászféléket, másik oldalán Zsuzsi ült. A kislány úgy kínálta, mint egy felnőtt házikisaszszony.

— Vegyél még — súgta neki.

— Köszönöm, nem kérek már.

— Akkor egyél a rétesből, az jó — és már oda is húzta eléje a tálát.

Ferkó vett belőle. A felnőttek bort is ittak és hangosan vitakoztak; velük, gyerekekkel nem sokat törődtek. Bikácsy örült ennek. Így érezte jól magát.

Akkor megkocogtatták az ablakot.

— Nyársot tűztek — mondotta öb-

lős hangon Murga bácsi. — No fiúk, nézzétek meg, mi van az ablakban.

Ferke nem értette a dolgot, de Gyuri már ugrott is az ablakhoz. Kinyitotta és egy több ágú gallyat vett be. Az egyik ágára kis cédula volt tűzve.

— Mi ez? — kérdezte Zsuzsitól.

— Nyárs.

— Mire való?

— Nem tudod? Szegény emberek teszik az ablakba disznóöléskor, hogy adjanak nekik kóstolót.

Ilyet még sohasem látott Ferkó.

— Olvassa fel, Gyurka — mondta Murga néni.

Kakasdi levette a cédulát a nyársról és olvasta:

Hangos visításra ébredtünk ma reggel,
Mert Murgáékhoz böllér jött nagy késsel.
Elvágta a hizó kövér, vastag torkát,
És csinált sok kolbászt, szalonnát meg hurkát.
Orrunkat egész nap jó szag csiklandozta,
Jobb is a kolbász, mint a kelkáposzta.
Kívánom, fogyasszák jó egészséggel,
De gondoljanak máma a szegény néppel!
Nyársamat ne hagyják egészen üresen,
A Jóisten mindenkit sokáig éltesse!

A felolvasásra nagy nevetés támadt. Murga bácsi felkapta borospoharát.

— Isten éltesse mindnyájunkat!

Koccintottak, éljeneztek. Murga néni pedig a nyársot aggatta tele. Mindegyik ágára akasztott valamit: kolbászt, hurkát, még kenyeret is. A nyársot Judit tette vissza az ablakba.

Gyuri odasúgta Ferkónak:

— Kimegyek és meglesem, hogy ki tűzte a nyársot.

(Folyt. köv.)

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

Bekoláb

Valent Béla

$\frac{BB}{B}$

Erdély

Békei Imre

házi kilátó
 $K = D$

Sétség

Réthy Béla

sétség

Dénes

Vajda Gizella

$\frac{S}{D}$

Eperfa

Hankó Pál

$\frac{e}{fa}$

Sors

Borbély Károly

SSSSSSSS

Szerkesztői üzenetek.

Pontversenyünk állása: Albrecht Győző 49, Algóver Mihály 47, Antalics Andor 2, Bányai László 49, Becskő Zsuzsánna 22, Békei Imre 47, Borbély Károly 49, Czinkotszky Jenő 49, Csermely Egon 44, Egry Kornélia 20, Farkas János 40, Gálík József 27, Gedóváry Lilike 32, Géhring János 18, Hankó Pál 49, Hegyi István, 49, Herrstein Gyula 49, Hibbey Csaba 49, Hrabovszky Mihály 49, Jankó Miklós 47, Jekisa Ervin 43, Kahl Henrik 18, Karácsony Gyula 47, Kelemen Tamás 49, Kilczer Gyula 49, Kliment Miklós 27, Kossuth Tivadar 49, Kovásznai Vajna Kálmán 18, Kovács András 27, Kucsmann Árpád 49, Laub János 49, Ledzényi András 49, Macher Frigyes 34, Manninger Ernő 22, Máczay Lajos 49, Miklós János 4, Odorfer Magda 49, Pass Irén 25, Pataki Lenke 27, Polgár Sándor 19, Pummer Iván 22, Réthy Béla 49, Réti Ernő 47, Sándor Judit 27, Schmidt Gusztáv 47, Schrauf Ernő 45, Steiner Gábor 49, Steiner Henrik 45, Szabó József 45, Szabó Zoltán 22, Szathmáry Antal 20, Szeberényi Tamás 22, Szemmelroth János 47, Tamási Zoltán 18, Terray László 49, Träger Herbert 49, Túróczy Erzsébet 49, Unger László 46, Vajda Gizella 20, Valent Béla 49, Varga K. György 49, Wagner János 27, Weinbrenner Rudolf 27, Weiszer Edit 49, Zelenyánszky András 49.

Az októberi szám rejtvényeinek megfejtéséért könyvjutalmat kapott: Macher Frigyes, Sopron, Rákóczi Ferenc-u. 34. és Weiszer Edit, Nyiregyháza, Malom-utca 21.

Pályázat. Ne feledkeztek meg a pályázat határidejéről. — **Rejtvénykészítőink.** Az új rejtvényeket, amelyeket beküldötök, ne írjátok a megfejtésekhez, hanem külön lapra! — **Hibbey Csaba.** Pontszámodat kiigazítottam. Nem a helyes megfejtést küldted be, de mivel a tied is elfogadható, a pontokat beszámítottam. — **Vajna Kálmán.** Örömmel üdvözöllek a rejtvénymegfejtők közt. Csak szorgalmasan küldd be mindig, akkor nem marad el a siker. — **Gedóváry Lilike.** A megfejtés idejében érkezett. Különbösen is, ha az új szám megjelenéséig megjön, elfogadom, csak nem tudom már abban a számban a pontszámokhoz hozzászámítani. — **Miklós János.** Kérdésedre közlöm, hogy a lap pályázatán minden előfizetőnk részt vehet, tekintet nélkül arra, hogy milyen iskolába jár vagy jár-e egyáltalán iskolába. Tehát iparostanonc is pályázhat. — **Kliment Z. Miklos.** Köszönöm a küldött dolgokat. Okvetlenül közölni fogom őket. — **Erdély.** Rahói uttleírásodra nem merek határozott ígéretet tenni. Ha lesz rá helyünk, szívesen közlöm, de most nagyon takarékosan kell még bánunk a hellyel. Nagyon köszönöm, hogy gondolsz az Ifjú Évekre. — **P. Sándor, Csurgó.** Versedből látszik, hogy lelkes magyar ifjú vagy. A vers azonban még nem olyan jó, hogy az Ifjú Években megjelenhessen. Olvasd a nagy költők műveit s később talán már olyant is togsz írni, ami nekünk jó lesz. — **Nagy Margit, Bpest.** Kis versedet valamelyik következő számban közölni fogom.

Az IFJÚ ÉVEK október havi rejtvények megfejtése.

Keresztrejtvény:

G A R A S R É T O R
K E R E V E T ■■ G A L I L E I
A P A D ■■ B E N Ó K E ■■ T A T
K I D Ó L ■■ B A R Á T I ■■ L É
A D ■■ K A N A P É ■■ E M A I L
S A S ■■ K Ó ■■ O N E ■■ E L S Ő
A P O K A L Y P S I S
K A R R ■■ É L E ■■ E Z ■■ O E V
A K K O R ■■ B O É R O K ■■ L A
R A ■■ K A L A N D ■■ R E M I S
Ó R A ■■ B U N S E N ■■ R E X A
M A R C O N I ■■ N E M E S I S
T Á S K A M É T E R

Betűrejtvények:

Ősz
Remeg
Egyedül
Béres
Rejtvény
Énekóra

BUDAPEST, 1940. NOVEMBER.

XIX. ÉVFOLYAM 3. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor**.

Laptulajdonos: az **Országos Evangélikus Tanáregyesület**.

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső**. Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek**.

Szerkesztő bizottság **Arató István**, Kőszeg, **Dr. Blázy László**, Budapest, **Dr. Czinkótszky Jenő**, Békéscsaba, **Dr. H. Gaudy László**, Budapest, **Dr. Keken András**, Hódmezővásárhely, **Kirner Gusztáv**, Békéscsaba, **Máczy Lajos**, Nyíregyháza, **Dr. Ruhmann Jenő**, Sopron, **Dr. Zelenka Margit**, Budapest, **vitéz Zerinváry János**, Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László**, Budapest, XI., Váli-út 4. II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszám: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.

Garab József könyvnyomdája, Cegléd.